

ára: 12⁵⁰Ft

DOROZSMAI NAPLÓ

KÖZÉLETI LAP 1. Evfolyam 2. szám, 1990. március 30.

NEMZETI SZÍNEKBEN

Október 23 Nemzeti Ünnepe

Megértük hát ezt is: október 23-a piros betűs ünnep lett a naptárban. Szinte elképzelhetetlen, hogy akár a legközömbösebb lelkekben, vagy a legtompább agyakban ne mozdulna meg valami ezen a napon, amit a magyarok újra megtaláltak, valamit ami amugyis az övék volt.

Hiába fokozták le hétköznappá, az ünnep szellemét, nem lehetett elhesséteni, ahogy az októberi hősök utódainak tisztán csengő hangját sem sikerült elnyomni laboratóriumi ideológiák kongó árázásainak repedtfazék kórusával.

Van hát okunk az öröme, de bárha ne feledkeznénk bele annyira, hogy elveszítsük a fejünket!

Nem szabad megengedni azt, hogy bárki vagy bárkik megpróbálják a maguk hasznára kiejáratítani, politikai eszközzé silányítani az ünnepet, nem szabad megengedni, hogy pártok és érdekcsoportok prédája, martaléka legyen. Ne feledjük, az a hatalom, amely torz, értékveszelytő kulturpolitikájának lobogójára Petőfi nevét tűzte, éppen az októberi gondolatokat akarta mindörökké kisöpörni a fejekből - a költő szobrának környékéről - a megemlékezni vágyó tömegekkel együtt.

Ünnepünket megőrizni legalább olyan nehéz lesz, mint amilyen küzdelem volt visszaszerezni.

OKTÓBER 23. CSAKIS AZ EGÉSZ MAGYAR NÉPÉ LEHET

EGY ÉS OSZHATATLAN

Tartalomból...

Az olvasóhoz	2. oldal
Hitetlen imája	3-4. oldal
Kisember védő	5-6. oldal
Dorozsma története	7-8. oldal
Reklám	9. oldal
Dorozsmai sport	10-11. oldal
Sportvilág	12. oldal

DOROZSMAI NAPLÓ

Közéleti lap: megjelenik kéthetente

Kiadja: Kézilabda Sportbarátok Köre Egyesület

Kiskundorozsma
Szerkesztőség címe: 6791

Kiskundorozsma, Feleazabadulás
Felelős kiadó: 7.

dr. Matusovits Tamás

Vezető Szerk.: Ács Géza

Készíti:

Sz.Cs.I.-90:39

AZ OLVASÓHOZ

A dorozsmai Napló azzal a céllal született, hogy éljen egy helybeli újság adta lehetőséggel, és segítse az itt lakókat közéletében, egy önkormányzattal rendelkező Kiskundorozsma megvalósításában.

Az első szám megjelenése utáni visszajelzések arról szólnak, hogy a lakosság igényli az újság megjelenését, vállalja egy nagyobb oldalszám esetén a lap magasabb árát, ezeket nem minél többet tudni Dorozsma történetéről, aktív társ akar lenni egy autonómival rendelkező Kiskundorozsma létrehozásában.

Az igényeket összesítve egyesületünk úgy döntött, hogy a lap oldalszámát már a 2. számtól kezdve 12. oldalra növeli, bízva abban, hogy olvasóink megértéssel veszik tudomásul az új lap-árat.

Igérjük, hogy a közeljövőben további oldalszám és lapáremelést nem tervezünk.

Tisztelettel:

dr. Matusovits Tamás

Ács Géza

Egy hitetlen imája

Elhangzott a Kossuth rádió Vasárnapi Újság c. adásában

1990. március 25.-én

"...URAM! Felhallik-e szentséges tornácodig a mezők liliomainak jajkiáltása, öldökölt madaraid kétségbeesett visongása? Ne zárd el füleidet a megmaradás jajkiáltásának hangjai elől!

URAMISTEN! Ne engedd leverni Gyimes, szárnyaid oltalma alá igyekvő faluvégi kis házainak eresze alól a fecskefészkeket! Uram, ne engedj farkascordákat a Hargitán legelésző nyájak nyakába, ne hagyj, hogy elveszen ott az utolsó kolompészó is! Igérd meg Uram, hogy megőrzöd a Csiki havasok friss, tiszta lélegzetű ételét és ha már arra jársz, nézz át Moldvába is, hagyj üzenetet, mutass jeleket, gyámolítsd az erőt, erősítsd szolgálid lelkének erejét!

URAM! A GYÜLEKEZETRE VIGYÁZZ LEGINKÁBB! A Te gyülekezedre. Mert, ha azok is elmémulnak, tudj, hogy bitangságra kerül ott a Te minden jószágod és megöletett szolgálid teste hollók martaléka lesz. Még szólnak a harangok, még ég felé tör a fohász, még fehérlik a himzett vászon és a gyolcsabrosz asztalodra terítve, de már LEOMLÓFELBEN AZ OLTÁR! Meddig szállhat még feléd az oltárokon feláldozott lelkek imájának füstje? Engedd mihamarabb szentséges színeid elé, a már elhullott szolgálidat jelentésselre: MÁRTON ÁRON, HERVAY GIZELLA, SZABÉDI LÁSZLÓ, SZILÁGYI DOMOKOS el tudnak neked mondani mindent Ninive bajairól. Ha jártál valaha is Székelyföld apró falucskáinak százados és fehér, konok és vihartálló piciny templomaiban, ha hallgattál valaha is a Nyikó és a Nyárad vizeinek suttogó, félve, bujkálva mondott imádságzavait, ha hozzád is elfolydogált már a Kis-Küküllő és a hideg Szamos, a Tatros és az Olt vizeinek könnyel kevert cseppjei, akkor most nem lehetsz szűkmarkú, akkor most nem tagadhatod meg oltalmazó kezek simogatását Erdély verejtékező homlokát.

URAM! VÁLTSD MEG ERDÉLY ORSZÁGÁT! Országának népét, a számunkra legdrágábbakat, az édesanyákat, a karon ülő kisgyermeküket és az egymás vállába kapaszkodó férfiembereket, mentsd meg a menekülőket, a bujdosókat, az üldözötteket! Fogd le az üldözők kezét, és úgy váltsd meg Erdélyt, a hegyi pásztorokat, az élelemért sorbanálló tömegek életét, a fegyverek kényszerfogására kárhoztatott katonák lelkét, hogy a megváltás ne kívánjon vért!

A VÉRRE VIGYÁZZ URAM! A már oly sokszor kifolyt emberi vérré legyen a legnagyobb gondod, mert fogj Erdély vére! Ne akard már több testvérvér kiontását, még több bánatot, kinkeservet, egekig érő fájdalmakat!

URAMISTEN! Siess Erdélyt megsegíteni ily nagy szükségükben! Ne engedd, hogy a legszebb tölgyek, bükkfák, fenyőóriások az égerfák, a juharok, a szilfák gerincét, törzsét megtörje a vihar! Hiszen mit kezdesz majd legszebb, és legszentebb tölgyeidnek derékba tört gerinceivel? Add, hogy tudjunk imádkozni értük, hitetlen lelkek és pogány szívek, a benned élők és a tőled távoliak egyaránt! Tégy most egyformává, egyenlővé bennünket, a hozzád fordulás reménységeiben! Gondoskodó kezeddől fessíts rést a szegesdrótkerítésekben, a menekülők oltalmára, és akik ott maradnak Uram, azokra vigyázz a legféltebb gondoskodással! Gyűjtsd ki, fényesítsd fel Zágon halovány csillagát, hogy legyen jel! Fűtsd be Szamosújvár börtönének dermesztő, hideg celláit, adj erőt éshitet a rabság elviselésére; A Duna delta irdatlan nádrengetegeire adj fényt, napot, enyhülést hozó szeleket adj Uram, hogy ne vesszen már bele ott több székely rab Isten téli hidegében!

Nézz rá Erdélyre és lásd, van dolgod, akad teendő bőven!! Aligha valahol is több, e nagyon is rászoruló világodban. Erős szívet adj leginkább és a gyötrelmeinkhez, hogy mi csak itt ülünk tétován, tétlenül, legalább könnyeket adj! És ha a szó nem is hallatszik már el hozzád, legalább a zokogásunk neszt halld meg!

MOST NEM MAGUNKÉRT, MOST MAGUNKNAK SEMMIT DE SEMMIT NEM KÉRÜNK TŐLED!

Nekik adj a kegyelmedből, ha van! Ne értünk fáradozz, érettük, Erdélyért, a Tőkés Lászlókért, a Sütő Andrásokért, a havasokért, a hegyekért, a folyóvizekért, a rétekért, a gyülekezetekért, az erdőkért, a nyájakért könyörgünk. URAM! TARTSD MEG ŐKET, HA LEHETSÉGES, és ha úgy látod jónak, taníts meg bennünket imádkozni újra, érettük, a te templmaidért.

SZABADITS MEG ERDÉLYT CUDAR GÁLYÁINAK MINDEN RABJÁT, URAMISTEN !!

Végh Antal : Egy hitetlen imája /részlet/

" KÖSZÖNET A VÁLASZTÓKERÜLET POLGÁRAINAK, HOGY RÁM SZAVAZTAK! "

A Csongrád megyei 2.sz.választókerület/Szeged/ az 58ezer 536 választásra jogosult 66,98 százaléka szavazott! A voksok 65,47 százalékat KIRÁLY ZOLTÁN, az MDF által támogatott független jelölt kapta!

A magyar csoda hajnalán

- A kettős állampolgárságot megkérdeztem, de februárban hazatelepült Bethlen Istvánnak mit jelent, hogy nagy történelmi elődök leszármazottja?

- Öszintén megvallom, hogy gyermekkoromban igen nagy teher tettem tartotam ezt a nevet, amelyet érdememen kívül örökölttem. Később is még hosszú ideig éreztem a név földre nyomó erejét, de egy idő után sikerült saját magammal békét kötnöm, és megpróbáltam úgy élni, hogy ne hozzak túl sok szégyent nagy elődcimre.

- Úgy tudom, közgazdasági egyetemet végeztél, ez mennyiben határozza meg az ön politikai gondolkodását?

- Közgazdasági diplomám mellett más tanulmányokat is folytattam, így teológiát, filozófiát, történelmet. Korán megértettem: minden politikai kérdés tulajdonképpen a teológiára épül. Ez vonatkozik a közgazdaságra is. Abban a kiütételemben részesülhettem, hogy Müller Armand professzor, a szociális piacgazdálkodás szellemi atyját mint barátot tisztelhettem. A professzor a szociális piacgazdálkodás teóriáját egyértelműen a keresztény értékrendszer alapjaira építette föl.

- Mikor döntötte el, hogy szakl korábbi munkáival, és hazatelepül; hiszen tudjuk, hogy Németországban jelentős munkái vállalt a CDU-CSU gazdasági terveinek és választási kampányainak munkájában?

- A sorsfordító nap 1990. január 7-én jött el, az MDF elnökségi ülésén abban a megtiszteltetésben részesülhettem, hogy a Fórum, hivatalosan, szervezési és külkapcsolati tanácsadással kért föl. Münchenbe visszautazván gondolkodtam azon, hogy ezt a feladatot nem lehet eddigi karrierem feladása nélkül vállal-

ni, ezért még aznap úgy döntöttem, hogy visszatelepülök Magyarországra, és teljes erőmet az MDF szolgálatába állítom.

- Milyennek látja az MDF külpolitikai kapcsolatait? Kialakult-e már a szoros együttműködés az MDF és a CSU között?

- Az MDF azonnal belépett az Európai Kereszténydemokrata Pártok és az Európai Konzervatív Pártok Uniójába, és mindkét szervezetben mint nagyrabecsült tag dolgozik a közös európai cél érdekében. Ugyanakkor kezdeti fogva szoros, igaz baráti kapcsolat alakult ki a CSU és az MDF között, ugyanez vonatkozik az MDF-re és a CDU-ra. Ez Európában igen nagy rang, ugyanúgy mint az, hogy február 25-27-ig Antall József Párizsban is a legmeglehetőbb fogadtatásra talált, mint ahogy amerikai útja is igen sikeres volt az MDF-nek, de Magyarországnak is jelentős elismerést szerzett. Antall Józsefet Nyugat-Európában és általában Nyugaton úgy tekintik, mint Magyarországi igaz, legfelsőbb képviselőjét, mint akinek a választások után a politikában a legfontosabb szerepet kell elvállalnia, és bíznak benne, miképpen bíznak az MDF-ben és bíznak és hisznek egyáltalában az összmagyar magújhdásban. Egyedülálló, történelmi szituációt élünk meg. Magyarországnak nem kell választania, hogy melyik nagyhatalommal dolgozik össze, mindegyik szimpátiával, segítségre készen tekint ránk, és készül is támogatásunkra.

- Egy leromlott, lepusztult gazdaságnak milyen beilleszkedési esélyei vannak a világpiaci verberingébe? Milyenek a belső gazdasági átalakítás esélyei?

- Visszatérünk Széchenyi István örököké igaz mondatához, hogy

a magyar jövőről a kiművelt emberfők száma fog dönteni. 45 év alatt Magyarország gazdaságát egy idegen hatalom és az azt kiszolgáló nemzetietlen kormány teljesen tönkretette. Magyarország tulajdonképpen a nulla-ponttól indul, de csüggedésre, pesszimizmusra, elkeseredésre semmi ok nincs, hiszen - megint Széchenyit idézve - egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalóak. Aki látja, hogy mindenütt, ahol csak egy kis szabadságot adnak a magyar szellemi életnek, társadalomnak a kibontakozáshoz, ott eredmények születnek. A kiművelt emberfők fognak arról gondoskodni, hogy Magyarország - valószínűleg sokkal rövidebb idő alatt, mint azt a legtöbben az ország határain belül és kívül gondolják! - elfoglalhatja majd helyét a fejlett nyugat-európai országok között. En, ha kiművelt emberfőkről beszélünk, nemcsak érelmiségre, legalább annyira a 45 éven át kismímizett magyar munkásságra és parasztságra is gondolok. A magyarországi gazdasági kibontakozás sikerességéről legalább olyan mértékben fog dönteni egy kiképzett szakmunkásgárda, egy sikeres mezőgazdasági újjászülítés, a magyar gazdák nemzetközi sikere, mint érelmiségünk szerepvállalása.

- A gazdasági élet átalakításának jobb jellemzőit hogyan változól föl az MDF programjának szellemében?

- A magántulajdont kell legelőszörban újjászervezni, mert nagyon jól tudjuk, hogy a tulajdonos az, aki érdekeltségén keresztül a legnagyobb teljesítményekre képes. Főképpen arra gondolok, hogy az állami vállalatok főlészámolásánál a munkásságot is tegyék bizonyos mértékben tulajdonossá. A vállalkozó legyen bár magyar vagy

külföldi), a munkavállalók és a gazdasági vezetés egységeit kell képezzenek, csak közösen lehetnek eredményesek. Meggyőződéseim, hogy a kis Magyarország nem képes egészséges gazdasáspolitikát fölépíteni nagyüzemekre. A magyar gazdaság struktúrájában lesz helye egy-két nemzetközileg is nagy méretű vállalkozásnak, de gazdasági életünkre jellemzőek a közép- és kisüzemek lesznek. A Nyugat támogatását is főleg ebben az irányban remélem, a kiváló gazdasági struktúrával rendelkező Németországból például közép- és kisvállalkozók is befektethessék tőkéjüket Magyarországra, illetőleg a szaktudásukat is behozhassák.

- Miket lát a legfontosabb kérdéseknek a szabad választások utáni ország életében? Mit lát a megalakítandó kormány legfőbb feladatainak?

A legfőbb feladat a kormány megalakítása után az lesz, hogy a nemzeti egységet megteremtjük. Nem úgy értem, hogy a nemzeti egység kormányait kell létrehozni, mert egy nagyon széles alapokra helyezett kormány tulajdonképpen nem igazán cselekvőképess. Nemzeti egységen azt értem, hogy az éreltség, a munkásság, a parasztság, a nemzetiességek, társadalmunk és nemzetünk minden rétege össze kell fogjon a megújulás és ezen belül a gazdasági megújulás érdekében. A legfontosabbnak azt látom, hogy egy új, nemzetközileg is versenyképes gazdasági vezetőréteg kiépítése mellett biztonságos gazdasági programunk megvalósításához a munkásság támogatását - hogy megnyerjük a munkásság bizalmát ipari, a parasztságot mezőgazdasági politikánk számára.

Turcsány Péter

EGY KISEMBERVÉDŐ PROGRAM

I. TULAJDONREFORM

SIKLAKY ISTVÁN

1927-ben született. 1945-ben a budapesti bencés gimnáziumban érettségizett, 1952-ben az MKKE-n közgazdász oklevelet szerzett. 1950-től 1956-ig a Népművelési Minisztériumban a könyvkiadás és a filmszakma területén végzett gazdasági-szervezési munkát. 1957-től 1963-ig iparvállalati szerve-

ző. (Módszertani könyve: „Műszaki és gazdasági folyamatok ábrázolása” KJK 1962.) 1963-tól 1966-ig az DMFB irodájának munkatársaként feladata az országos számítástechnikai koncepció kidolgozása. 1965-1978-ig informáliai rendszerszervező. („Számítógépes műszaki dokumentáció szerelők” jellegű iparvállalatoknál” SZÁMOK 1970. „A számítógépes adatfeldolgozás alapfogalmai” egyetemi jegyzet 1977.) 1978-tól 1981-ig a Diebold Deutschland menedzsment tanácsadó cég magyarországi képviselője. 1981 óta vállalkozáskutató. Liska Tibor irányzatát követve, vállalkozás-kísérletek. (Szentesi kísérlet 1981-82; „Koncepció és kritika” szerkesztés Magyarló 1985; „Belső vállalkozás” Ipargazdasági Intézet 1984, új kiadás MENTOR 1989; „Vállalati szervezeti fejlesztés...” egyetemi jegyzet 1988.) Mindegyik éve foglalkozik társadalmi problémák alternatív megoldásával („Konstrukciók egy világnézetről” a szerző kiadása 1986.), a legutóbbi években pedig az állami tulajdon reformjának kérdéseivel (több tanulmány 1988-90-ben napilapokban).

Milyen tulajdon reformjáról van szó?

Az állami vállalatok vagyona jog szerint a magyar népé, a magyar állampolgároké lenne, valójában azonban azoknak a tulajdona, akik rendelkeznek róla, és akik hasznot húznak belőle, azaz valójában ez a vagyon (ez idő szerint is) még a diktatúra idején a vállalatok élére került menedzserek tulajdona. (Ezt kissé befolyásolja, de nem teszi lényegesen mássá a „vállalati önkormányzat”, a vállalati tanácsok, közgyűlések intézménye.) Erről az állami vállalati tulajdonról szól ez a fejezet.

Miért kell megreformálni az állami vállalati tulajdont?

Mert legfőbb fékje a gazdaság hatékony működésének, és mert súlyosan sérti a társadalmi igazságosságot.

Hogyan gátolja a mai társadalmi tulajdon a gazdasági hatékonyságot?

Képzeliük el, hogy egy régi grófi birtokon van egy gazdatiszt, akire teljhatalommal rá van bízva a gazdaság addig, amíg a gróf külföldön utazgat. A gazdatiszt nem tudja, mikor jön vissza a gazdája, de azt sejtí, hogy ha visszajön, őt elcsapja. Ez a gazdatiszt igyekszik az uradalmi vagyonból mindent, amit lehet „átmenteni” saját családi vagyonává, és könnyű szívvel fizet a gróf pénzéből másoknak is, hiszen így ingyen szerezhet „barátokat”. Alapjában véve ilyen „gazdatiszt” egy mai állami vállalati menedzser (legalábbis az az érdeke, hogy ilyen legyen, és ezt a ma érvényes törvények meg is engedik).

Mit kíván a társadalmi igazságosság?

Azt, hogy a köztulajdont kezelők „a jó gazda gondosságával” hasznosítsák és gyarapítsák, és hogy a tiszta nyereség a jog szerinti tulajdonos: az állampolgárok javát szolgálja.

Mit kíván a gazdasági hatékonyság?

Azt, hogy a vállalatok vezetőit ne hivatalnokok vagy párt-emberek tartsák befolyásuk alatt, hanem olyan valódi tulajdonosok, mint amilyen valódi tulajdonosa egy kisiparos a műhelyének vagy egy paraszt a földjének. Az ilyen valódi tulajdonosnak ugyanis az az érdeke, hogy

- a tulajdonában lévő vagyon (műhely, gyár, közlekedési vállalat, szálloda stb.) jól kiszolgálja vevőit, megtartsa a vevőit, új vevőket toborozzon, eléget modernizálja a

termékeit, szolgáltatásait, és így megállja a helyét a piaci versenyben, továbbá takarékoskodjék a költségekkel, – és mindezek eredményeképpen és feltételeként nyereséges legyen, mégpedig hosszú időn keresztül, és mennél biztonságosabban legyen nyereséges.

A valódi tulajdonos ilyen működtetést vár el a menedzsertől, és ha a menedzser erre nem képes, a tulajdonos leváltja.

Hogyan kerülhetnek az állami vállalatok valódi tulajdonosokhoz?

Eladással vagy ajándékozással. Eladásra akkor kerülhet sor, ha van, aki meg tudja és meg akarja venni, mégpedig reális áron.

Mi egy állami vállalat „reális ára”?

Ezt gondolatban könnyen meghatározhatjuk. Képzeliük el, hogy egy állami vállalat – nevezzük FAVORIT-A-nak – valódi tulajdonos kezébe kerül. A tulajdonos rátermett menedzsert bíz meg a vezetéssel, aki egy-két év alatt „gatyába rázza” a vállalatot. Tegyük fel, hogy az így rendbe hozott FAVORIT-A évi 10 millió forint tiszta nyereséget hoz. Tegyük fel azt is, hogy a befektetések átlagos nyeresége ebben az időben évi 20%. Ebben az esetben a FAVORIT-A „reális ára” 50 millió forint, mivel ez az az összeg, amelynek 20%-a 10 millió forint. Nyilvánvaló, hogy aki a FAVORIT-A-t ma 5 millió forintért eladja, az elkötyavetyéli, és 45 millió forintot kivesz az állampolgárok zsebéből. A gyakorlatban általában úgy alakul ki a „reális ár”, hogy a vállalatra nyílt árverést hirdetnek: az árverésen elért legmagasabb összeg a „reális ár”.

Melyek az eladás korlátai?

Belföldön kevés olyan ember van, akinek van annyi pénze, hogy – akár többedmagával összeállva is – reális áron megvehessen egy állami vállalatot. Hozzávetőleges becslés szerint az állami vállalatok összértéke 2000 milliárd forint körül lehet. Ahhoz, hogy ezt az állam belföldön eladja („privatizálja”), minden magyar állampolgárnak a csecsemőtől a nyugdíjasokig 200 000 forint erre fordítható pénze kellene hogy legyen. A külföldi befektetőknek pedig világszerte sokkal jobb lehetőségeik vannak, ezért nem tolnakodnak túlságosan azért, hogy reális áron vegyenek a mai helyzetben magyar vállalatokat.

Mit old meg az ajándékozás (az ingyenes privatizálás)?

Megoldja a „valódi tulajdonos” problémáját. Bár vannak, akik azt mondják, hogy aki ingyen lett tulajdonos, az nem fogja rákényszeríteni a menedzsert a jó gazdálkodásra. Ezzel szemben mindennapi tapasztalat, hogy ha valaki örökölt egy villát a Balatonon, éppúgy megkéri a szobabért a nyaralóktól, mint aki egy élet kuporgatása árán vette meg, és éppúgy igyekszik jó karban tartani, hogy ne csak az idén, hanem jövőre és azután is kiadhassa.

Mit nem old meg az ingyenes privatizálás?

A pénzért való eladással szemben az ingyenes privatizálásnál nem folyik be pénz az államkasszába (amit például a külföldi adósságok törlesztésére lehetne fordítani). Egymagában nem oldja meg a vállalatok modernizálását sem, mert ehhez nem elég a tulajdonoscsere (azaz „valódi tulajdonosok” belépése), ehhez külső tőke befektetésére is szükség van.

Tehát mi a teendő?

Mindenképpen valódi tulajdonosoknak kell átadni az állami vállalatokat, mégpedig

EGY KISEMBERVÉDŐ PROGRAM

- amire van *reális* árát kínáló vevő, azt *eladással*,
- amire nincs ilyen vevő, azt *olyan ajándékozással*, ami a *közjót szolgálja*.

Emellett kell — megfelelő módszerekkel — törekedni arra, hogy — mind belföldi, mind külföldi — *friss tőke* is áramoljon a magyar vállalatokba.

Hogyan lehet a köz javára ajándékozni?

Bizonyára többféleképpen. Az egyik mód az, hogy az *ajándékot egyenlően osztjuk fel* a közösség tagjai, azaz az állampolgárok között. Hivatalos becslés szerint az állami vállalatok értéke 2000 milliárd forint. Javasoljuk, hogy ennek felét az Országgyűlés rendelje el szétosztani az állampolgárok között, a következő eljárással. Minden állami vállalatból *részvénytársaságot* kell alakítani, és az összesen 2000 milliárd forint értékű részvényből 1000 milliárd forint értékű részvényt az állampolgárok közvetlen tulajdonába kell juttatni. (Ezeket *állampolgári részvényeknek* fogjuk nevezni.) Így tehát egy 5 tagú (3 gyerekes) család 500 000 forint értékű állampolgári részvény tulajdonosa lesz. (A másik 1000 milliárd forint sorsáról később lesz szó.)

Mi a részvénytársaság?

Péter, Pál és János kiötlék, hogy egy piaci szükségletet egy elgondolásuk szerinti vállalattal jól (a fogyasztók megelégedésére és a vállalkozók hasznára) ki tudnának elégíteni, ehhez azonban 200 millió forintra van szükség. Ezért elhatározzák, hogy FAVORIT-B néven részvénytársaságot alapítanak. (Péter, Pál és János tehát az *"alapítók"*.) Hirdetésben közzéteszik elképzelésüket, és felhívják a pénztulajdonosokat, hogy *"szálljanak be"* a vállalkozásba. Ennek az a módja, hogy az alapítók pl. 20 000 darab, egyenként 10 000 forint értékű *részvényt* bocsátanak ki; aki megvesz egy részvényt, az 10 000 forinttal hozzájárult a szükséges tőkéhez, az *alaptőkéhez*, és ezzel résztulajdonos, más szóval *részvényes* lett. Ha mind a 20 000 részvény elkelt, összehívják a vevőket (a *részvényeseket*): ez a részvényesek közgyűlése. A közgyűlés elfogadja az alapszabályt, megválasztja az igazgatóságot, amely a vállalatot vezeti, és a felügyelő bizottságot, amely az igazgatóságot folyamatosan ellenőrzi. A közgyűlés ezután évente ül össze, megvitatja az igazgatóság jelentését, ha szükséges, határozatokat hoz a stratégia módosításáról, vagy éppen leváltja az igazgatóságot, és dönt arról is, hogy a nyereségből mennyit fordítsanak a vállalat fejlesztésére, mennyit tartalékra, és mennyit osszanak szét a részvényesek között (ez az *osztalék*).

Hogyan adják-veszik a részvényeket?

Láttuk, hogy a FAVORIT-B alapításához szükséges 200 millió forintot 20 000 darab, egyenként 10 000 forintos részvénnel gyűjtötték össze. Ez a 10 000 forint a részvény *névértéke*. A részvényes eladhatja a részvényét, ezzel részvényesi jogai a vevőre szállnak át. Ha a FAVORIT-B vállalkozásának jók a kilátásai, a részvényt piacon hajlandók egy 10 000 forint névértékű FAVORIT-B részvényért többet, mondjuk 12 000 forintot is fizetni. Ez a 12 000 forint a FAVORIT-B részvények *aznapi árfolyama*. Aki ezen az áron eladja a névértéken vett részvényét, 2000 forint *árfolyamnyereséghez* jutott. Ha a kilátások rosszak, akkor a FAVORIT-B részvényt csak névérték alatt, például 9000 forintért lehet eladni. Ez 1000 forint *árfolyamvesztést* jelent. Így a részvényt piacon tulajdonképpen folyamatosan *"közvélemény-kutatás"* folyik arról, hogy a pénztulajdonosok melyik vállalat jövőbeli kilátásait hogyan értékelik.

Mit nyerhet és mit veszíthet a részvényes?

A részvényes a részvényét eladhatja annyiért, amennyiért vette, de eladhatja többért vagy kevesebbért is. Az első esetben *árfolyamnyereséghez* jut, a másodikban *árfolyamvesztéssel* szenved. Láttuk, hogy a részvényesnek nyereséges év után *osztalék* is jár. A részvényből tehát kétféle hasznot lehet húzni: *árfolyamnyereséget* és *osztalékot*.

Ha a FAVORIT-B tönkremegy, részvényei semmit sem érnek. Ez (de csak ez!) a részvényes kockázata. (Tehát személyes vagyonának többi része nincs veszélyben a FAVORIT-B esetleges csődje miatt.)

Miféle részvények vannak?

Alapesetben a részvényes jogai a következők: szavazhat a közgyűlésen; *osztalékot* kap a nyereségből (ha van nyereség); és bárkinek eladhatja a részvényét, szabadon kialakított áron. Az alapesetbeli részvénynek nagyon sok változata alakult ki annak folytán, hogy a részvénytársaságok közgyűlései az alapszabályt sokszor az *"alapesettől"* eltérően állapítják meg. Így például:

- van olyan részvény, amelynek tulajdonosa nem jogosult szavazni a közgyűlésen (de *osztalékra* persze jogosult);
- van olyan részvény, amelyet nem akárhogyan, hanem csak meghatározott feltételekkel lehet eladni, ezért ennek ellenőrzésére a mindenkor tulajdonosokról nyilvántartást vezetnek. Az adásvétel csak a feltételek ellenőrzése és a nyilvántartásba való bevezetés révén válik érvényessé stb.

Milyenek legyenek az "állampolgári részvények"?

Egy állampolgári részvény az állami vállalati vagyon egy részét adja egy személy (első esetben egy állampolgár) tulajdonába. Emögött tehát valamilyen vállalat keretében leköltött termelőeszközök (épületek, gépek, anyagkészletek stb.) vannak. Ha egy ilyen részvényt a tulajdonosa eladna, és az árából fogyasztási cikkeket vásárolna, akkor teljes mértékben nem fedezett kereslet támadna fogyasztási cikkek-ből, aminek káros következményei lehetnek. Ezért az állampolgári részvények adásvételét korlátozni kell, például a következő *feltétellel*:

Az állampolgári részvény a napi árfolyamnál olcsóbban nem adható el, és az eladásból befolyó pénzből egy másik állampolgári részvényt kell vásárolni.

Az állampolgári részvény értékét tehát tulajdonosa közvetlenül nem élheti fel; csak a hozadékát, az *osztalékot* fordíthatja fogyasztásra vagy magánbefektetésre.

Melyik vállalat állampolgári részvénye kié legyen?

Ezt a kérdést többféleképpen meg lehet válaszolni (pl. sorolással is). Kíváncsi azonban, hogy a részvények *"elosztódása"* révén kiderüljön, hogy a közvélemény melyik vállalat jövőbeli kilátásait mennyire értékeli. Ezt a következőképpen lehet megoldani:

Számpéldánk szerint 1000 milliárd forint értékű állampolgári részvényt akarunk állampolgári tulajdonba juttatni, azaz minden állampolgárnak 100 000 forint értékű részvény jut. Ez úgy megy végbe, hogy minden állampolgár kap 10 darab, egyenként 10 000 forintos *utalványt*, és minden utalványért egy tetszése szerint kiválasztott állami vállalat részvényét vásárolhatja meg. (A példa egyszerűsítésképpen feltételeztük, hogy minden állami vállalat átalakulásakor 10 000 forintos részvényeket fognak kibocsátani. Valójában ettől el lehet térni.) A nagyon kapós vállalatok árverést hirdethetnek részvényeikre, és így a névérték fölött adhatják majd el részvényeiket a legtöbbet ígérőknek. Más vállalatok kénytelenek lesznek kisebb alaptőkére átdolgozni stratégiájukat, mert a meghirdetett névértékben nem kelnek el a részvényeik. Ha ez a kísérlet sem sikerül, a vállalatot fel kell számolni.

Folytatás a következő számban.

Dorozsma története

A Dorozsmai Napló 2. számától kezdve folytatásokban közli Dorozsma történetét
Sorozatunk forrása:

a VÁRMEGYEI SZOCIOGRÁFIÁK I. Csongrád vármegyei történetét feldolgozó kötete,

Kiadó: A Vármegyei Szociográfiák Kiadó hivatala. Budapest, 1938.

Készült: a budapesti MERKANTIL nyomdában A műhöz előszót írt:

Niklay Péter dr.

a Magyar Szociográfiai Intézet h. igazgatója.

Főmunkatársak: Kertész János dr. a Magyar Szociográfiai Intézet Titkára

Lugosi Döme dr. a Tömörkény Társaság Elnöke

Zalotay Elemér dr. vármegyei főkönyvtáros

Fejezetek:

I. Csongrád vármegye

II. Megyei városok és községek / benne Dorozsma /

III. Hódmezővásárhely

IV. Szeged

Kiskundorozsma történetének szerzője: GLASS IMRE dr. író, hírlapíró.

Kiskundorozsma történetét / 14 hasáb / esonkitatlanul, az 1938-as közlésnek megfelelő szöveggel adjuk közre.

KISKUNDOROZSMA

Írta: dr. Glass Imre

Kiskundorozsma, Szeged tőszomszédságában, fekete földjével, tűzagyókezes magyarjaival, izgalmas történetével, talán egyike a legérdekesebb nagyközségeknek, nemcsak a Tiszán innen, hanem az egész országban.

Ott fekszik Csongrád vármegye legdélibb részében, Szegedtől 7 kilométernyire.. A Szegedtől kiinduló és a Dorozsma, Halas, majd Majsa felé vezető műút mentén. Az ősrégi időben halásztanya volt. A neve onnanszármazik, hogy a tatárjárás után Durusmai Bernát újra felépítette és kunokat hívott oda. Innen a Dorozsma elnevezés. A község a tenger színe fölött 36 m magasan, teljesen sík fekvésű.

Területe 32.350 kh., amely a következő képpen oszlik meg: 21.639 kh. szántó, kert 112 h, a dorozsma körül elterülő rét 4.900 holdat tesznek ki, szőlő 2271 hold van, legelő 1160 hold, erdő 249 hold, nádas, 316 hold és terméktelen terület 1691 kh

HÓCIPO

A nyugdíjas Európára kitekintő nép-nemzeti gerincű városi saját földjét művelő családszerető hívó vállalkozó kisember lapja

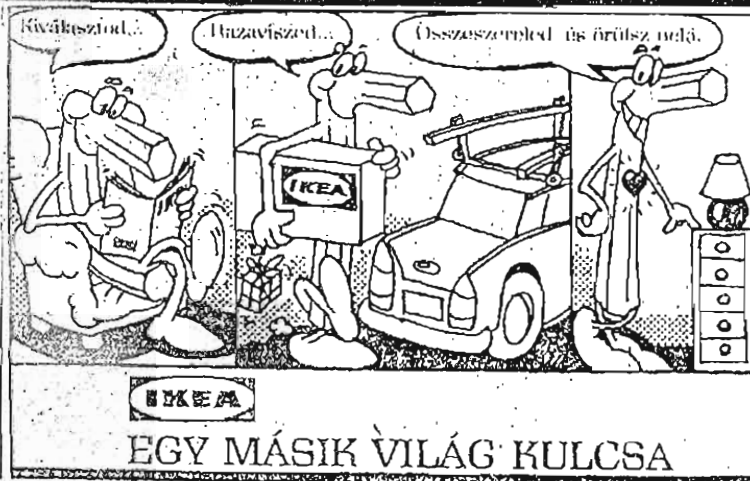
Dorozsma lakóinak száma az 1930-as népszámlálás adatai szerint 18.956 lélek. Ebből belterületen 8.288, a tanyákon 10.668 lélek lakott. Ebből is láthatjuk, hogy Dorozsma igen erősen tanyás település volt. De erről később beszélünk.

A vallási megoszlás a következő: 18.756 róm.kat., 96 református, 15 evangélikus, 11 görögkatolikus, 8 görögkeleti, 41 zsidó, és 29 egyéb vallású. Látjuk tehát, hogy Dorozsma 99 %-ban katolikus.

Pénzügyigazgatósága, törvényszéke, adóhivatala, járásbíróháza és közjegyzősége Szegeden van.

A község belterülete 350 kat.hold. A községhez tartozik 3043 kat.hold kitűnő minőségű fekete föld és barna homok, szélein a talaj szikes. Érdemes megjegyezni, hogy Kiskundorozsma temploma az alföld egyik legnagyobb temploma. Belső hossza 54 méter, a templom szélessége 16,50 méter, a falak vastagsága 2,55 méter. A templom befogadóképessége 3050 férőhely, amelyből 500 az ülőhely. Dorozsma sokat szenved a vadvizektől. A Pestmegyéből lefelé húzódó vadvizek, tavaszkor beálló hóolvadások és esőzések mind Dorozsma határában torlódnak össze és igen nagy károkat okoznak. Két csatorna szabadítja meg a községet ezektől, az egyik az algyői főcsatorna, 7 km hosszú, a másik a fehértői zsálp csatorna, amely ugyanolyan hosszú. A községnek nincs folyóvize. Valamikor itt volt a Sia nevű patak, amely vadvizek összetorlódásából keletkezett, de ma már megszűnt, mert a vadvizeket lecsapolták. A község ármentesített területe 3782 kat.hold, ezért az ármentesítő társulati adó címén a község 3692 pengőt fizetett évente.

Dorozsma lakosságának 68 %-a őstermelő. Főbb terményei: rozs, buza, árpa, zab, kukorica, szőlő, gyümölcs, paprika, burgonya.

REKLÁM

Értesitem kedves vásárlóimat,
hogy kiskereskedésem új helyre
költözött, melynek címe:
Kiskundorozsma, Dorozsmai ut 184.

Továbbra is állok az egyes rendel-
kezésekre **Görög József**

kereskedő

VASS JÁNOS

víz-, gáz-, központifűtés- és csőhálózati szerelő master

Telefon: 61-949

6791 Szeged
Kiskundorozsma
Kút utca 5.

Forgalomból kivont és
karambolos autók és autóból-
katrészek bontása, valamint
műszaki cikkek vétele és
eladása

PITI SÁNDOR

Lakás: 6723 Szeged, Kemény u. 1/A Telefon: 24-276

Üzlet: Szeged, Dorozsmai út. 150. Észesmalommal szemben
Telefon: (62) 61-877 Nyitva: 8-17-ig

SZÓRAKOZZON ZSOMBÓN !

Tartsa családi rendezvényeit ven-
degelőinkben!

KITÜNŐ ÉTELEK! HANGULATOS ZENE!

HARNÓCZI LÁSZLÓ
üzletvezető

HÁROM JÓBARÁT

RÓZSA SÁNDOR
csárda

T: 73-302

T: 73-406

Befektetők, vállalkozók

FIGYELEM!

Átlagon felüli jövedelmezőséget ígér
az alakuló

**MD-DRUCK NYOMDAIPARI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

MD

MD-DRUCK

azoknak a magánszemélyeknek vagy jogi
személyeknek, akik részvényesei kívánnak
lenni.

JEGYEZZEN ÖN IS RÉSZVÉNYT

a 470 millió Ft-os alaptőkével induló
nyomdaipari társaságnál. Az alaptőke
49%-ával az apportgépeket szállító

NSZK-cég rendelkezik. A belföldi
részvényesek 23 970 db 10 ezer forintos
névértékű, bemutatásra szóló részvényt
jegyezhetnek. A részvényjegyzés szervezését

**AZ ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI
BANK RT.**

végzi.

A részvények 1990. április 20-ig jegyezhetők.

Részvényjegyzési ívet és az alakuló
részvénytársaságról szóló ismertetőt postán
vagy személyesen a következő címen
kérhet:

Általános Vállalkozási Bank Rt.

Vállalkozási és Érdekeltségi Üzletág 1055 Bp.,
Néphadsereg u. 24-26. (bejárat a Pálffy Gy.
u. felől). Postacím: 1397 Bp. Pf. 525.

A részvényjegyzési ívek legkésőbb 1990.
április 20. napján 16 óráig adhatók át
személyesen a fenti címen, vagy postán is
elküldhetők a fenti beérkezési határidővel.

Szervező menedzser: Veresné Kovács
Gizella. Telefon: 131-5570. Telefax: 131-6548.
Telex: 20 2681.

SPORT

A DOROZSMAI KÉZILABDÁRÓL

Beszélgetés Kormány Lászlóval, a kiskundorozsmai TORNÁDÓ SE ügyvezető titkárával.

Kormány László 37 éves, nős, 2 kislány apja, 1969. óta tevékeny részese a helybeli kézilabda életnek. Munkahelye majdnem ugyanennyi ideje a TORNÁDÓ Kft. illetve annak elődjei /HÓDGÉP, MEZŐGÉP/. Középfoku edzői minősítése van, melyet 1971-ben szerzett.

DN: 1989. július 1-én megalakult a kiskundorozsmai TORNÁDÓ SE, átvéve szponzor szerepét a HÓDGÉP Vállalattól. Milyen irányba terelte ez a helyi kézilabdát?

KL: A csapatnak jött telt, van megfelelő követelmény az egyesületi vezetés, illetve a Kft. vezetői részéről. Elvárás a magasabb szintre való jutás, nem megengedhető, az eddigi "langyos vízben" való uszkálás. Azok, akik biztosítják ehhez a munkához a megfelelő feltételeket - úgy tárgyi, mint szakmai vonatkozásban - elvárják tőlünk, hogy megfelelő reklámhordozói is legyünk magasabb szinten a támogató TORNÁDÓ Kft-nek.

DN: A női csapat az őszi szezon után első, a férfi a harmadik helyen áll a megyei kézilabda bajnokságban.

Van e esélyük a csapatoknak megnyerni a bajnokságot?

KL: Nagyon nehéz erre válaszolnom, mivel ősszel a nőknél kialakult egy ütőképes gárda: hisz hazatért a PORCELAN NB I./B-s csapatából Farkas Éva, feleségem a második gyermek születése után, teljes értékű játékos lett. Ez a csapat ilyen összetételben alkalmas lett volna a feljutás kiharcolására és az NB II-ben történő megfelelő helytállásra is, de most, hogy három ember kivált az őszi kezdő csapatból /szülés-kézműtét, ill. önbizalom hiány miatt / pótlásukat nem lehet megoldani egyik napról a másikra. A pótlásukra történt újonnan igazolt játékosoktól és a meglévőktől azt várjuk, hogy lelkiismeretes edzés/munkával próbálják megtartani az első helyet és kiharcolni, a feljutást az NB II-be. Nagyon nehéz lesz, a sport szerető dorozsmai szurkolók támogatására a hazai mérkőzéseken óriási szükség lenne.

^{van}
A férfi csapat 4 ponttal leszakadva az első helyezettől. Mindonki abszolút amatőr, a játék szeretetért sportol, munkaidő után. Mivel családfenntartó emberekről van szó, nem tudnak annyi edzőmunkát vállalni, mint a 80 %-ban középkorú korosztályból álló női csapat. Tehetséges fiataljaink vannak, 16-17 évesek, akiket fokozatosan beépítve a jelenlegi felnőtt csapatba egy-két év múlva ütőképes csapatot alkothatnak, mely alkalmas a magasabb szinten történő helytállásra. Minden esetre megpróbálunk "üldöző versenybe" fogni az első helyezett utolérésére és ebben is számítunk a közönség biztatására.

DN: Hogy sikerült a téli felkészülés és a ráhangolódás az április elején kezdődő tavaszi bajnoki időnyre?

GONDOSKODUNK, HUNGÁRIA
TEHÁT VAGYUNK. BIZTOSÍTÓ RT

KL: Ugy tűnik a felkészülés megfelelő lesz, főleg azoknál a játékosoknál, akik az edzések 80 % részt vettek. A formába hozás most kezdődik /III.16./ teremből most megyünk ki a szabadba mérkőzéseket játszani és március végére a csapatok biztosan hozzászoknak a szabadtéri játékhoz.

DN: Mint az ifjúsági és serdülő csapat edzője, valamint az egyesület gazdasági háttérének megteremtője, szakmailag hosszú távon biztosítottak látnod-e a szakemberellátottságát a működő női és férfi szakosztálynak?

KL: Jelen pillanatban úgy látom, hogy a meglévő három edzővel egyenlőre megoldható a sportegyesületnél folyó munka. Az általános iskolai kézilabda foglalkoztatással van gond. Egyik helybeli iskolában sincs olyan "labdajáték - szakos" férfi testnevelő, aki legalább a fiukat az általános iskolai bajnokságokban el irányítaná, így az iskolai fiú csapatok részt sem vesznek az iskolák közötti versenyben. Óriási "Luxus" ez, hisz a gyerekeknek úgy az 5-6-os, mint a 7-8-os korosztályban rendszeres versenyzési lehetőséget biztosítana az iskolai versenyrendszer. A dorozsmai iskolák nem élnek a felkínált lehetőséggel fiú vonalon. Inkább télen a termet a Szeged SC cselgáncsozónak biztosítja a II. sz. iskola, kirekesztve így onnan téli időszakban a dorozsmai kézilabda sportot, pedig az Uttörő Olimpiában való részvétel biztosítaná, hogy 7-8-os korukra a gyerekek az alapok megfelelő elsajátítása után kerülnének az egyesületbe. Így nem 13-14 éves korukban kellene elkezdni az alapok tanítását. Óriási probléma ez a fiuknál! Valahogy megpróbálunk megoldást keresni, de ez az iskola igazgatók hatásos támogatása nélkül nem megy! Lányoknál más a helyzet, ők versenyeznek az iskolában, így sokkal jobb a női utánpótlás, mint a férfiaknál. Egy-két éven belül a saját nevelésű lányok helyet fognak követelni a női felnőtt csapatban.

DN: Milyen a kapcsolat NB I-es egyesületekkel?

Köztudott, hogy az a kapcsolat nem volt mindig felhőtlen és probléma mentes.

KL: Ebben az évben úgy tűnik, jó irányba terelődött kapcsolatunk a szegedi nagy egyesületekkel /VOLÁN SC ffi., Textilművek női szakosztálya /. Felajánlottuk együttműködési szerződés megkötését, mely a Textilművek női és TORNÁDÓ SE női szakosztálya között már meg is történt, a VOLÁN SC-vel most van folyamatban ennek a rendezése. Bizom abban, hogy sikerülni fog, és mindkét NB I-es egyesület ifjúsági csapataiból a kiöregedő játékosok, akik az NB I-es színvonalat nem érik el, egyesületünkönél bekapcsolódnak az itt folyó munkába és segítik a mielőbbi magasabb szint elérését /NB.II/ úgy női, mint férfi csapatainkkal.

DN: SOK SIKERT KIVÁNUNK ÉS KÖSZÜNJÜK NYILATKOZATÁT!

LABDARUGÁS

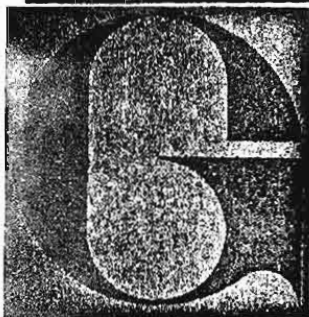
- 1990.március 15. DOROZSMA — SzVSE 0:2 /0:2/
A hazai csapat döntetlent érdemeit volna!
- 1990.március 18. DOROZSMA — SZINTES 4:1 /3:0/
Gyenge ellenfél ellen, biztos győzelem.
- 1990.március 24. FÁBIÁNSEBESTYÉN — DOROZSMA 1:0 /0:0/
A harmadik mérkőzés adott gól nélkül!

GARANCIA BIZTOSÍTÓ RT.

SPORTVILÁG

KEZDŐDİK A TAVASZI KÉZILABDA SZEZON !

1990. április 6. /péntek/ du. 17.30

TORNÁDÓ Dorozsma - TANÁRKÉPZŐ /férfi mérkőzés/

BIZTOSÍTÁSUNK GARANCIA!

Egyedülálló alapítvány

A magyar sport történetében egyedülálló összegű alapítványt tesz az Intrade Nemzetközi Kereskedelmi és Befektetési Társaság.

Az alapítvány kamatai a honi vízilabda felvirágoztatását szolgálják majd. Néhány konkrét példa: támogatják a pénzből az utánpótlás-nevelést, jutalmaznak a legtöbb válogatottat adó egyesületi edzőt, adott esetben finanszírozzák a különböző válogatottak nemzetközi szereplését, s azt is tervezik, hogy a hazai főiskolákon, egyetemeken tanuló pólósoknak ösztöndíjat adnak.

Egy másik okiratot is aláírnak, mégpedig a Magyar Vízilabda Szövetség és az Országos Kereskedelmi és Hitel Bank Rt. közötti együttműködési megállapodást. Ez az egyezmény - gyakorlatilag szponzor szerződés - már távaly is bevált, s a két érdekelt fél reményei szerint a tervezett hosszú távú együttműködés gyümölcsöző folytatása lesz. Az idel szerződés részletelt is csak a mai sajtótájékoztatón hozzák nyilvánosságra, az azonban biztosra vehető, hogy az összegek változnak. Az elmúlt évben a bank 1,5 milliót plusz 25 százalékos áfát fizetett alapként a szövetségnek, ezen felül pedig a Világ Kupán elért harmadik helyezéért újabb fél milliót s áfa-vonzatát utalta át. A két szerződésből is kitűnik, a vízilabdát támogató cégek, bankok nem egyszerűen a sportágat kívánják támogatni, hanem a nemzetközileg is minél eredményesebb pólót. És ez nagyon nagy különbség!

**A Mai Nap nemcsak
szenzációt kínál,
hanem a sportot is támogatja.**

A

LABDARÚGÁST TÁMOGATÓ ALAPÍTVÁNYT

hozott létre a

KISCSAPATOK MEGSEGÍTÉSÉRE

**Keresse, figyelje a Mai Napot,
abból minden kiderül!**

